

Warszawa, dnia 22 stycznia 2019 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

BL3.056.2.2019.1.DSR

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach* (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją złożoną do Ministra Finansów w dniu 9 stycznia 2019 r., odnoszącą się do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2018 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego*, poniżej przedstawiam informacje o sposobie załatwienia petycji.

W petycji wniesionej do Ministra Finansów zostało sformułowane żądanie zmiany przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. *w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego*. Wnoszący petycję postuluje przywrócenie stanu prawnego sprzed dnia 19 lipca 2018 r.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. *w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego* określało zakres informacji zawieranych w sprawozdaniach finansowych komitetów wyborczych, wzór takiego sprawozdania finansowego oraz wykaz rodzajów dokumentów załączanych do sprawozdań. Akt ten wskazywał również na rodzaje dopuszczalnych świadczeń o charakterze niepieniężnym, przyjmowanych przez komitety wyborcze. Były to następujące regulacje:

1. § 2 pkt 2 lit. g: szczegółowy zakres informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym komitetu wyborczego obejmuje m.in. dane: imiona, nazwiska i miejscowość zamieszkania lub nazwy i siedziby podmiotów, które dokonały na rzecz komitetu wyborczego świadczeń niewymienionych w lit. b - d oraz lit. f, wraz z wartością świadczenia, z wyjątkiem świadczeń:
  - polegających na nieodpłatnym rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez os. fiz.,
  - określonych w art. 133 *Kodeksu wyborczego* (tj.: polegających na nieodpłatnym korzystaniu w czasie kampanii wyborczej z lokali partii politycznej, jak również z jej sprzętu biurowego; komitet wyborczy wyborców może nieodpłatnie korzystać w czasie kampanii wyborczej z lokalu osoby wchodzącej w skład komitetu wyborczego, jak również z jej sprzętu biurowego; komitet wyborczy organizacji może nieodpłatnie korzystać w czasie kampanii wyborczej z lokalu tej organizacji, jak również z jej sprzętu biurowego),
2. załącznik nr 1 do rozporządzenia, w pkt II.7 określał wykaz pozostałych tytułów, niewymienionych w pkt 2 – 4 i 6, w tym świadczeń nieodpłatnych, z wyjątkiem świadczeń

polegających na nieodpłatnym rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne oraz świadczeń określonych w art. 133 *Kodeksu wyborczego*,

3. załącznik nr 2 do rozporządzenia, w pkt III.2 wskazywał, iż do sprawozdania finansowego należy dołączyć protokoły komisyjnej wyceny usług świadczonych nieodpłatnie na rzecz komitetu wyborczego, z wyjątkiem świadczeń polegających na nieodpłatnym rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne oraz świadczeń określonych w art. 133 *Kodeksu wyborczego*.

W dniu 10 listopada 2017 r. wpłynął do Sejmu RP *poselski projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych* – druk nr 2001¹.

W dniu 31 stycznia 2018 r. weszła w życie *ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130)*, która znowelizowała m.in. ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. – *Kodeks wyborczy*. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 132 § 5 *Kodeksu wyborczego*, komitetom wyborczym nie wolno przyjmować korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, z wyjątkiem:

- 1) nieodpłatnego rozpowszechniania plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne;
- 2) pomocy w pracach biurowych udzielanej przez osoby fizyczne;
- 3) wykorzystania przedmiotów i urządzeń, w tym pojazdów mechanicznych, udostępnianych nieodpłatnie przez osoby fizyczne;
- 4) nieodpłatnego udostępniania miejsc do ekspozycji materiałów wyborczych przez osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej w zakresie reklamy.

Nowelizacja wskazanego przepisu rozszerzyła tym samym katalog korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, których przyjmowanie przez komitety wyborcze jest dozwolone.

Konieczną była więc zmiana rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, polegająca na dostosowaniu treści rozporządzenia wraz z załącznikami do aktualnego brzmienia art. 132 § 5 *Kodeksu wyborczego*. Ponadto, konieczną oraz uzasadnioną zmianą było wprowadzenie obowiązku dokumentowania przez komitety wyborcze, przyjmowania świadczeń niepieniężnych, o których mowa w art. 132 § 5 i art. 133 *Kodeksu wyborczego* oraz wykazywania w sprawozdaniach finansowych wartości tych świadczeń.

Nie ulega wątpliwości, że zmiana rozporządzenia w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, wynikała ze zmiany przepisów *Kodeksu wyborczego*. Ponadto, proces legislacyjny mający na celu nowelizację rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, został zainicjowany przez Państwową Komisję Wyborczą, która w piśmie z dnia 5 lutego 2018 r., zwróciła się do Ministra Finansów z prośbą o przeanalizowanie wpływu wprowadzonych zmian (ustawa z 11 stycznia

¹ Por. <http://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=2001>

2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, zmieniająca m.in. Kodeks wyborczy) na treść rozporządzeń wydawanych przez ministra właściwego do spraw finansów na podstawie przepisów Kodeksu wyborczego oraz dokonanie stosownych zmian.

Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła jednocześnie opinię, że całkowite pominięcie w sprawozdaniach finansowych komitetów i załączanych do nich dokumentach świadczeń, o których mowa w art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego, może mieć negatywny wpływ na jawność finansowania kampanii wyborczej, określoną w art. 125 Kodeksu wyborczego, bowiem wartość takich świadczeń może stanowić kwotę znaczącą w całości przychodów komitetu wyborczego. Nieobjęcie tych świadczeń obowiązkiem wykazania ich w sprawozdaniu i załączonych do niego dokumentach może również znacząco ograniczyć możliwości kontroli finansowania kampanii wyborczej i poważnie utrudnić komitetom wyborczym wykazanie, że ich gospodarka finansowa była prowadzona zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego. Jeśli bowiem komitety nie będą dokumentowały przyjęcia świadczeń niepieniężnych, o których mowa w art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego, to nie będą w stanie wiarygodnie wyjaśnić oczywistych wątpliwości organów badających sprawozdania finansowe, w których nie zostaną wykazane koszty transportu lub ekspozycji materiałów wyborczych, odpowiadające wynikającym z innych pozycji sprawozdania potrzebom komitetu. Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że warto również rozważyć możliwość określenia w przedmiotowym rozporządzeniu zasad dokumentowania przez komitety wyborcze przyjęcia świadczeń niepieniężnych, o których mowa w art. 132 § 5 i art. 133 Kodeksu wyborczego, co pozwoliłoby komitetom wyborczym uniknąć problemów związanych z wyjaśnianiem wątpliwości dopiero na etapie badania sprawozdań finansowych, kiedy to zgromadzenie dodatkowej dokumentacji jest znacznie trudniejsze, niż w czasie kampanii wyborczej.

Minister Finansów w piśmie z dnia 21 marca 2018 r. skierowanym do Państwowej Komisji Wyborczej, potwierdził zasadność zmiany m.in. rozporządzenia w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, polegającej na pełnym określeniu zasad dokumentowania przez komitety wyborcze przyjmowania świadczeń niepieniężnych, o których mowa w art. 132 § 5 i art. 133 Kodeksu wyborczego. Minister Finansów podkreślił, że wykazanie w sprawozdaniach wyborczych komitetów świadczeń wymienionych w art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego pozytywnie wpłynie na jawność finansowania kampanii wyborczej, umożliwi skuteczniejszą kontrolę finansowania kampanii wyborczej oraz ułatwi komitetom wyborczym wykazanie prawidłowego prowadzenia gospodarki finansowej.

Minister Finansów wskazał ponadto, że w oparciu o delegację ustawową zawartą w Kodeksie wyborczym (art. 142 § 7 Kw), podejmie działania mające na celu uzupełnienie katalogu świadczeń wykazywanych przez komitety w sprawozdaniach wyborczych, zgodnie z art. 132 § 5 i art. 133 Kodeksu wyborczego.

Podjęte więc zostały prace legislacyjne mające na celu znowelizowanie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. poz. 1342), zostało ogłoszone w dniu 12 lipca 2018 r., weszło w życie 19 lipca 2018 r.². Znowelizowane przepisy zawierają aktualnie pełny katalog dopuszczalnych świadczeń niepieniężnych przyjmowanych przez komitety wyborcze oraz w sposób kompletny określają zasady dokumentowania przyjmowania takich świadczeń, zgodnie regulacjami zawartymi w art. 132 § 5 i art. 133 *Kodeksu wyborczego*.

Na potwierdzenie powyższego, w załączeniu przesyłam uzasadnienie rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego wraz z tzw. oceną skutków regulacji przedmiotowego aktu, jak również kopie wyżej przytaczanych pism Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 5 lutego 2018 r. (wraz z dodatkowym pismem Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 28 maja 2018 r., przekazanym w toku prac legislacyjnych nad przedmiotowym rozporządzeniem) oraz Ministra Finansów z dnia 21 marca 2018 r.

Minister Finansów podtrzymuje stanowisko, że wykazanie w sprawozdaniach wyborczych komitetów świadczeń wymienionych w art. 132 § 5 *Kodeksu wyborczego* pozytywnie wpływa na jawność finansowania kampanii wyborczej oraz umożliwia skuteczniejszą kontrolę finansowania kampanii wyborczej.

Mając powyższe na uwadze uprzejmie informuję, że Minister Finansów nie uwzględnia żądania, które jest przedmiotem Pana petycji i nie zmieni przepisów *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego*.

Z upoważnienia Ministra Finansów

Przemysław Szelerski
Zastępca Dyrektora

Biura Logistyki w Ministerstwie Finansów

² Por. <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12311454>